

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 743
van **LUDWIG VANDENHOVE**
datum: 28 mei 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NARIC-Vlaanderen - Erkenning buitenlandse diploma's

Mensen met een buitenlands diploma kunnen dat laten erkennen door NARIC-Vlaanderen. NARIC heeft twee verschillende procedures tot erkenning van een buitenlands diploma: enerzijds niveau-erkenning, waarbij NARIC uitspraak doet over het niveau in Vlaanderen van het buitenlandse studiebewijs. Anderzijds specifieke erkenning, waarbij NARIC uitspraak doet over het specifieke Vlaamse diploma waarmee het buitenlandse studiebewijs gelijkwaardig is.

De erkenning van buitenlandse diploma's blijft vaak nog een probleem. De focus ligt sterk op het beschikken over de juiste papieren, maar heel wat personen en gezinnen, die snel moeten vertrekken uit hun land van herkomst, kunnen niet altijd de juiste documenten meenemen.

1. Graag krijg ik een overzicht van het aantal aanvragen dat NARIC-Vlaanderen ontvangen heeft van 2016 tot vandaag. Graag een opsplitsing per land van diploma-uitgifte, per diploma en per studieniveau.
2. Daarbij graag een overzicht van 2016 tot nu van het aantal aanvragen die zijn goedgekeurd, afgekeurd of nog in behandeling zijn. Graag een opsplitsing per land van diploma-uitgifte, per diploma en studieniveau.
3. Wat is de gemiddelde behandelingstermijn van een aanvraag? Graag een overzicht van 2016 tot nu.
4. Is het mogelijk een onderscheid te maken qua slaagkansen en qua behandelingstermijn tussen continenten en/of herkomstlanden?
5. Zijn er plannen om de problemen rond de erkenning van die buitenlandse diploma's aan te pakken? Welke initiatieven zullen op dat vlak genomen worden?
6. Is er een link tussen een vlottere en/of snellere erkenning van bepaalde diploma's en de tewerkstellingsmogelijkheden op de Vlaamse arbeidsmarkt? Wordt daar rekening mee gehouden?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 743 van 28 mei 2021

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Het overzicht van de aanvragen is opgenomen in de Excel "Antw SV 743" in bijlage, tab aanvragen.
Aanvragen die we ontvingen, maar die niet door NARIC-Vlaanderen behandeld moesten worden, zijn er niet in opgenomen. Het gaat bijvoorbeeld om diploma's waarvoor op basis van de wetgeving geen erkenning nodig is, of waarvoor een andere instantie bevoegd is.
Er is geen opsplitsing per buitenlands diploma mogelijk. De benamingen van de buitenlandse diploma's variëren sterk en zijn zelden in het Nederlands. Er is wel een indeling gemaakt op basis van het studieniveau (secundair onderwijs of hoger onderwijs) en van de soort erkenning die gevraagd werd (niveau-erkenning of specifieke erkenning).
2. Het overzicht van de status van de aanvragen is opgenomen in de Excel "Antw SV 743" in bijlage, tab status aanvragen.
In dit overzicht zijn de beoordeelde aanvragen opgenomen en de aanvragen die nog in onderzoek zijn. De aanvragen die niet geschikt waren voor beoordeling zijn er niet in opgenomen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de buitenlandse opleiding niet erkend is, de nodige documenten niet aangeleverd worden, wanneer er fraude wordt vastgesteld of wanneer de aanvrager niet betaald.
Dit overzicht bevat daardoor minder aanvragen dan het overzicht van de aanvragen bij vraag 1.
3. Het overzicht van de behandeltermijn van de aanvragen is opgenomen in de Excel "Antw SV 743" in bijlage, tab behandeltermijn.
De volledige periode van ontvangst van een aanvraag tot het versturen van een beslissing is de **doorlooptijd** van een aanvraag. De doorlooptijden zijn niet wettelijk bepaald. Het gebeurt regelmatig dat een onvolledige aanvraag ingediend wordt en een aantal noodzakelijk bewijsstukken opgevraagd moeten worden bij de aanvrager. Tot deze documenten aangeleverd worden ligt de aanvraag stil. Omdat NARIC geen invloed heeft op deze wachtperiode, wordt ze niet meegeteld voor de berekening van de afhandeltermijn.
Op basis van de regelgeving moet NARIC een aanvraag voor specifieke erkenning of een aanvraag voor secundair onderwijs afhandelen binnen de 4 maanden nadat de aanvraag volledig is. Voor een niveau-erkenning van een diploma hoger onderwijs geldt een termijn van 2 maanden. Dit is de **afhandeltermijn**.
4. Het onderzoek naar de erkenning van een buitenlands diploma is altijd een individueel onderzoek en gebeurt op basis van objectieve criteria die bepaald zijn in de regelgeving¹, ongeacht continent of herkomstland.

¹Besluit van de Vlaamse regering van 14 juni 2013 betreffende de voorwaarden en de procedure tot de erkenning van buitenlandse studiebewijzen uitgereikt in het hoger onderwijs en Besluit van de Vlaamse regering van 14 juni 2013 betreffende de voorwaarden en procedure tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het

Deze regelgeving is een omzetting van de **Lisbon Recognition Convention**. Krachtens de regelgeving erkent NARIC-Vlaanderen elk buitenlands studiebewijs tenzij er een substantieel verschil is. Het substantieel verschil kan uitsluitend betrekking hebben op vier elementen. Die vier elementen zijn het niveau van het buitenlands studiebewijs, de leerresultaten (learning outcomes, niet te verwarren met scores), de studieomvang en de kwaliteit van de opleiding leidende tot het buitenlands studiebewijs. In sommige gevallen kunnen vastgestelde tekorten gecompenseerd worden door bijkomende opleidingen of door relevante werkervaring.

Zoals hierboven uitgelegd maakt NARIC-Vlaanderen een onderscheid tussen de 'afhandelingstermijn' en de 'doorlooptijd' van een dossier.

Sinds 1 september 2013 zijn de afhandelingstermijnen vastgelegd in regelgeving.

- vier maanden (120 kalenderdagen) voor de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het basisonderwijs en secundair onderwijs, en voor sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs;
- vier maanden (120 kalenderdagen) voor de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het hoger onderwijs;
- twee maanden (60 kalenderdagen) voor de erkenning van de niveaugelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het hoger onderwijs. De periodes waarin de dossierbehandelaar wacht op informatie van de aanvrager tellen niet mee voor de afhandelingstermijn. De uitgesloten wachtperiodes zijn wachten op vervolledigen van het dossier; wachten op het ontvangen van de betaling of het vrijstellingsdocument; wachten op originele documenten wanneer dit nodig is voor de onderzoek naar authenticiteit ervan.

De volledige periode van registratie van een dossier tot het versturen van een beslissing noemen we de 'doorlooptijd' van een dossier. Deze is niet afhankelijk van regio of continent waar het diploma behaald werd, maar afhankelijk van meer algemene factoren die voor alle regio's of continenten een rol spelen:

- De **volledigheid van het dossier** bij het indienen ervan. Wanneer niet alle bewijsstukken in het dossier aanwezig zijn op het moment dat het dossier ingediend wordt, zal NARIC deze bewijsstukken moeten opvragen. Ondertussen kan het dossier niet verder behandeld worden. Voor bepaalde doelgroepen is er begeleiding mogelijk bij het indienen van het dossier. Dit kan via het Agentschap Integratie en Inburgering, via VDAB/ACTIRIS, via OCMW, ... Vluchtelingen kunnen bovendien met een minimum aan documenten een aanvraag starten (meer info leest u in het antwoord op vraag 5)
- De **beschikbaarheid en de transparantie van informatie** over de gevolgde buitenlandse opleiding en de buitenlandse onderwijsinstelling. NARIC gaat na of de opleiding en onderwijsinstelling in het buitenland erkend zijn door de bevoegde autoriteiten van dat land.
- Welk type **authenticiteitscontrole** dat nodig is om te verifiëren of de aanvrager het diploma effectief behaald heeft. Dat kan variëren van het consulteren van een online verificatiedatabase tot het uitvoeren van technische controles op originele documenten met daarvoor bestemde apparatuur.
- Of het nodig is om een **extern advies** te vragen of niet. Dit hangt samen met welk **type gelijkwaardigheidserkenning** men aanvraagt: voor een **specifieke erkenning** is een inhoudelijk onderzoek nodig. Er wordt een vergelijking gemaakt van het studieprogramma van de buitenlandse opleiding met een studieprogramma

basisonderwijs en secundair onderwijs, en sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs.

in Vlaanderen dat het meest overeenstemt met die buitenlandse opleiding. Om dit te doen doet NARIC beroep op **externe experts** in het studiegebied. NARIC is afhankelijk van de beschikbaarheid van deze experts en hoe snel een adviesvraag beantwoord wordt. Voor een **niveau-erkenning** onderzoekt NARIC met welk niveau in Vlaanderen het buitenlandse diploma overeenkomt. Voorbeelden hiervan zijn gelijkwaardigheden met het niveau van 'bachelor', 'master', 'diploma secundair onderwijs' of 'gegradueerde'. Hiervoor is meestal geen extern advies nodig. Natuurlijk kunnen bepaalde types diploma sneller beoordeeld worden omdat er al meerdere voorgaande vergelijkbare cases zijn geweest.

5. U vraagt of er plannen zijn om de problemen rond de erkenning van die buitenlandse diploma's aan te pakken? De formulering 'problemen' lijkt hier voorbarig. In eerste instantie geef ik graag mee dat NARIC-Vlaanderen in 2020 auditeurs van Audit Vlaanderen op bezoek kreeg. Zij voerden een doorlichting uit van het proces "erkenning buitenlands diploma". De resultaten van deze audit tonen aan dat NARIC-Vlaanderen voldoende maatregelen neemt om de belangrijkste risico's met betrekking tot het erkenningsproces van buitenlandse diploma's en de onderzochte ondersteunende processen te beheersen. Hierdoor kan gesteld worden dat de erkenningsaanvragen juist en volledig worden behandeld. De resultaten van deze audit bevestigen dat NARIC-Vlaanderen op het goede spoor zit bij het stellen van prioriteiten. Zo zet NARIC-Vlaanderen in de toekomst meer in op proactieve communicatie. In een aantal fasen van de dossierbehandeling communiceert NARIC onvoldoende met de aanvrager. De mogelijkheden die daarvoor in het dossiersysteem voorzien zijn, zijn te beperkt. Het gaat dan bijvoorbeeld over het versturen van een bijkomende herinnering naar de aanvrager wanneer NARIC op bijkomende documenten wacht en er een deadline nadert. **NARIC ontwikkelt momenteel een e-loket voor het indienen van online aanvragen.** De optimalisatie van de communicatie met de aanvragers en het verminderen van de doorlooptijd zijn belangrijke doelstellingen van dit project. Het project is van start gegaan in 2019 en wordt gerealiseerd in de loop van 2021/2022.
6. Personen met het statuut van asielzoeker, erkend vluchteling of subsidiaire bescherming kunnen bij NARIC aanspraak maken op een **flexibele procedure**. Vluchtelingen die niet over alle verplichte bewijsstukken beschikken, kunnen ook een aanvraag indienen voor de erkenning van hun diploma. NARIC-Vlaanderen heeft wel ten minste één bewijsstuk van afstuderen nodig om een onderzoek te kunnen starten, bijvoorbeeld een diploma, een puntenlijst van het laatste jaar, een voorlopig diploma of een duplicaat van een diploma,... deze flexibiliteit voor de aanvrager maakt wel dat het onderzoek voor NARIC complexer wordt. Zo is het moeilijker om betrouwbare informatie over de opleiding terug te vinden, de authenticiteit van het diploma te verifiëren en het inhoudelijke gelijkwaardigheidsonderzoek uit te voeren. Wanneer onvoldoende informatie gehaald kan worden uit de documenten van het dossier, vult de aanvrager een bijkomende vragenlijst in (een eigen verklaring) zodat er meer inzicht is in de studieloopbaan en de professionele loopbaan. Soms wordt de aanvrager uitgenodigd op een verkennend gesprek. Tijdens zo'n gesprek kan de aanvrager nog bijkomende relevante informatie geven. Deze gesprekken kunnen verlopen in het Nederlands, Engels, Frans of indien nodig met een tolk. Op deze manier tracht NARIC-Vlaanderen ook voor vluchtelingen een correcte inschatting van hun kwalificaties mogelijk te maken, ondanks dat er minder documenten voorhanden zijn. De procedure bij NARIC-Vlaanderen is voor deze doelgroep kosteloos. Daarnaast is er voor inburgeraars de mogelijkheid om zich te laten begeleiden door medewerkers van het Agentschap Integratie en Inburgering (AII) in het kader van een inburgeringstraject. NARIC-Vlaanderen voorziet trainingen aan intermediairen zoals de medewerkers van AII zodat ze goed op de hoogte zijn van de erkenningsprocedures. Op deze manier kunnen ze de inburgeraars goed ondersteunen bij hun aanvraag voor diploma-erkenning.

Wie met een buitenlands diploma wil werken in Vlaanderen of Brussel, kan een aanvraag doen voor de erkenning van dat diploma bij NARIC-Vlaanderen. NARIC onderzoekt de authenticiteit van buitenlandse kwalificaties en schat deze naar waarde. NARIC geeft duidelijkheid over het niveau en de inhoud van de buitenlandse opleidingen en verankeren dit in een ministerieel besluit. Een erkend diploma kan deuren openen naar de arbeidsmarkt, omdat het **juridische zekerheid** geeft voor de aanvrager en voor een potentiële Vlaamse of Brusselse werkgever. In sommige gevallen is dit ook **een must**:

- als je wil solliciteren bij de overheid,
- als je een niet-Europees diploma hebt en hiermee een gereguleerd beroep wil uitoefenen (arts, verpleegkundige, tandarts, architect, leraar, ...)

NARIC-Vlaanderen behandelt alle aanvragen in chronologische volgorde. Dat is de meest eerlijke benadering. Er is in principe geen 'snelweg' voor bepaalde types van diploma's. In het kader van de gezondheidscrisis heeft NARIC in 2020 beslist om aanvragen van diploma's die toegang kunnen geven tot gezondheidszorgberoepen in de mate van het mogelijke voorrang te geven bij de behandeling. Dit is een zeer uitzonderlijke en tijdelijke maatregel.

BIJLAGE

[Overzicht](#)